

Ε.Ε. Παρ. Ι(Ι)
Αρ. 4563, 22.4.2016

Ν. 51(Ι)/2016

Ο περί της Θέσπισης Ελάχιστων Προτύπων σχετικά με τα Δικαιώματα, την Υποστήριξη και την Προστασία Θυμάτων της Εγκληματικότητας Νόμος του 2016 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 51(Ι) του 2016

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Προοίμιο. Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τίτλο «Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου»,
Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.: L315
14.11.2012,
σ.57.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Θέσπισης Ελάχιστων Προτύπων σχετικά με τα Δικαιώματα, την Υποστήριξη και την Προστασία Θυμάτων της Εγκληματικότητας Νόμος του 2016.

ΜΕΡΟΣ Ι
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«βία με βάση το φύλο» σημαίνει βία που στρέφεται κατά προσώπου λόγω του φύλου, της ταυτότητας ή της έκφρασης του φύλου αυτού ή θίγει δυσανάλογα πρόσωπα συγκεκριμένου φύλου και περιλαμβάνει-

- (α) βία στο πλαίσιο στενών σχέσεων,
- (β) σεξουαλική βία, συμπεριλαμβανομένων του βιασμού, της σεξουαλικής επίθεσης και της σεξουαλικής παρενόχλησης,
- (γ) εμπορία ανθρώπων,
- (δ) δουλεία, και
- (ε) διάφορες μορφές επιβλαβών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων του αναγκαστικού γάμου, του ακρωτηριασμού των γεννητικών οργάνων γυναικών και των λεγόμενων «εγκλημάτων τιμής»·

«βία στο πλαίσιο στενής σχέσης» σημαίνει βία που ασκείται από πρόσωπο το οποίο είναι ή υπήρξε σύζυγος ή σύντροφος του θύματος ή είναι άλλο μέλος της οικογένειάς του, ανεξάρτητα αν ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιραστεί την ίδια στέγη με το θύμα, και περιλαμβάνει σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βία και οτιδήποτε δύναται να προξενήσει σωματική, ψυχική ή συναισθηματική βλάβη ή οικονομική ζημία·

«διαδικασία» περιλαμβάνει, πέραν της ποινικής διαδικασίας, όλες τις επαφές που πραγματοποιεί το θύμα υπό την ιδιότητα του θύματος, με κάθε αρχή, δημόσια υπηρεσία ή οργάνωση υποστήριξης θυμάτων, σε σχέση με την υπόθεσή του, πριν, κατά ή μετά την ποινική διαδικασία·

«διωκτικές αρχές» σημαίνει το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή/και την Αστυνομία·

«εμπλεκόμενες υπηρεσίες» σημαίνει τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, το Υπουργείο Εσωτερικών και τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του, την Αστυνομία, το Υπουργείο Εξωτερικών και τα καθ' ύλην αρμόδια τμήματα και τις διπλωματικές αποστολές του, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του, το Υπουργείο Υγείας και τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του·

«Ευρωπαίος πολίτης» σημαίνει πρόσωπο το οποίο έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους·

«θύμα» σημαίνει-

- (α) φυσικό πρόσωπο το οποίο υπέστη ζημία, συμπεριλαμβανομένης της σωματικής, της ψυχικής ή της συναισθηματικής βλάβης ή της οικονομικής ζημίας που προκλήθηκε απευθείας από αξιόποινη πράξη·
- (β) τα μέλη της οικογένειας προσώπου, ο θάνατος του οποίου προκλήθηκε απευθείας από αξιόποινη πράξη και τα οποία έχουν υποστεί ζημία εξαιτίας του θανάτου του εν λόγω προσώπου·

Νοείται ότι αναγνωρίζεται η ιδιότητα του θύματος σε πρόσωπο, ανεξάρτητα από τον εντοπισμό, τη σύλληψη, τη δίωξη ή την καταδίκη του δράστη και ανεξάρτητα από την οικογενειακή σχέση μεταξύ του εν λόγω προσώπου και του δράστη·

«θύμα τρομοκρατίας» σημαίνει πρόσωπο που έχει υποστεί επίθεση, της οποίας απώτερος σκοπός είναι να βλάψει την κοινωνία·

«κράτος μέλος» σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«μέλη της οικογένειας» σημαίνει-

- (α) το σύζυγο ή τη σύζυγο του θύματος·
- (β) πρόσωπο που ζει με το θύμα σε κοινό νοικοκυριό με στενή σχέση δέσμευσης σε σταθερή και συνεχή βάση· και
- (γ) τους συγγενείς σε ευθεία γραμμή, τα αδέρφια και τα εξαρτώμενα από το θύμα πρόσωπα·

«μη κυβερνητικός οργανισμός» σημαίνει μη κερδοσκοπική οργάνωση η οποία δραστηριοποιείται, δυνάμει του καταστατικού της, στους τομείς της προστασίας και υποστήριξης θυμάτων εγκληματικότητας και η οποία είναι δεόντως εγγεγραμμένη δυνάμει των διατάξεων του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου ή δυνάμει των διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου·

55 του 1972
85(Ι) του 1977.

Κεφ. 113.

9 του 1968
76 του 1977
17 του 1979
105 του 1985
198 του 1986
19 του 1990
46(Ι) του 1992
96(Ι) του 1992
41(Ι) του 1994
15(Ι) του 1995
21(Ι) του 1997
82(Ι) του 1999
149(Ι) του 1999
2(Ι) του 2000
135(Ι) του 2000
151(Ι) του 2000
76(Ι) του 2001
70(Ι) του 2003
167(Ι) του 2003
92(Ι) του 2004
24(Ι) του 2005
129(Ι) του 2005
130(Ι) του 2005
98(Ι) του 2006
124(Ι) του 2006
70(Ι) του 2007
71(Ι) του 2007
131(Ι) του 2007
186(Ι) του 2007
87(Ι) του 2008
41(Ι) του 2009
49(Ι) του 2009
99(Ι) του 2009
42(Ι) του 2010
60(Ι) του 2010
88(Ι) του 2010

53(Ι) του 2011
 117(Ι) του 2011
 145(Ι) του 2011
 157(Ι) του 2011
 198(Ι) του 2011
 64(Ι) του 2012
 98(Ι) του 2012
 190(Ι) του 2012
 203(Ι) του 2012
 6(Ι) του 2013
 90(Ι) του 2013
 74(Ι) του 2014
 75(Ι) του 2014
 18(Ι) του 2015
 62(Ι) του 2015
 63(Ι) του 2015
 89(Ι) του 2015
 120(Ι) του 2015.

«οπτικογράφηση» σημαίνει την καταγραφή σε κινούμενες εικόνες, με οποιαδήποτε συσκευή αντικειμένων, γεγονότων, οργανισμών και προσώπων, είτε αυτά ομιλούν ή κινούνται είτε όχι, οι οποίες δύνανται να αναπαραχθούν και παρουσιαστούν με τη χρήση οποιουδήποτε τεχνικού μέσου.

«παιδί» σημαίνει φυσικό πρόσωπο ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών.

«ποινική διαδικασία» σημαίνει διαδικασία διερεύνησης, δίωξης και εκδίκασης υπόθεσης από Δικαστήριο μέχρι την επιβολή ποινής, για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη που τελέστηκε εις βάρος του θύματος.

Πεδίο εφαρμογής.

3. Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται σε σχέση με αξιόποινες πράξεις που διαπράττονται στο έδαφος της Δημοκρατίας, καθώς και σε σχέση με ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται στη Δημοκρατία και παρέχει δικαιώματα στα θύματα αξιόποινων πράξεων που έχουν διαπραχθεί σε τρίτες χώρες μόνο σε σχέση με ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται στη Δημοκρατία και τα δικαιώματα που προβλέπονται σε αυτόν ισχύουν χωρίς διακρίσεις και ανεξάρτητα από το καθεστώς διαμονής του θύματος στη Δημοκρατία:

Νοείται ότι καταγγελίες που υποβάλλονται σε εμπλεκόμενες υπηρεσίες εκτός της Δημοκρατίας, όπως πρεσβείες, δεν δημιουργούν τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο.

Υποχρεώσεις εμπλεκόμενων υπηρεσιών και μη κυβερνητικών οργανισμών.

4.-(1) Κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία και ή μη κυβερνητικός οργανισμός, κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου-

- (α) Αναγνωρίζει και αντιμετωπίζει το θύμα με σεβασμό, ευαισθησία, εξατομικευμένη, επαγγελματική και χωρίς διακρίσεις προσέγγιση, σε κάθε επαφή του θύματος με τις υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων ή τις διωκτικές και δικαστικές αρχές που ενεργούν στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.
- (β) μεριμνά, ώστε να διασφαλίζεται η απόλαυση των μέτρων για την προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των θυμάτων, χωρίς διάκριση για οποιοδήποτε λόγο περιλαμβανομένων του φύλου, της φυλής, του χρώματος, της γλώσσας, της αναπηρίας, της θρησκείας, του πολιτικού ή άλλου φρονήματος, της εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, της ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, της περιουσίας, της γέννησης ή οποιουδήποτε άλλου καθεστώτος του θύματος.
- (γ) σε περίπτωση που το θύμα είναι παιδί, διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, το οποίο αξιολογείται σε εξατομικευμένη βάση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ηλικία, τον βαθμό ωριμότητας, τις απόψεις, τις ανάγκες και τις ανησυχίες του παιδιού:

Νοείται ότι το παιδί και ο ασκών τη γονική ευθύνη ή ο άλλος νόμιμος εκπρόσωπός του, εφόσον υπάρχει, ενημερώνονται για τυχόν μέτρα ή δικαιώματα που αφορούν συγκεκριμένα το παιδί.

- (δ) διασφαλίζει ότι τα θύματα με αναπηρίες είναι σε θέση να απολαύουν πλήρως των δικαιωμάτων τους σε ίση βάση με τους λοιπούς, διευκολύνοντας, μεταξύ άλλων, την πρόσβασή τους στους χώρους διεξαγωγής της ποινικής διαδικασίας και την πρόσβασή τους στην ενημέρωσή τους.

- (ε) σε περίπτωση που το θύμα είναι πρόσωπο με αναπηρία, το οποίο δυσκολεύεται ή δεν έχει τη δυνατότητα να υπερασπιστεί τον εαυτό του, διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον του προσώπου αυτού, το οποίο αξιολογείται σε εξατομικευμένη βάση, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την ηλικία του, την αναπηρία του, τις δυσκολίες και τους περιορισμούς που έχει, τις απόψεις του, τις ανάγκες του και τις ανησυχίες του:

Νοείται ότι το πρόσωπο αυτό ή/και ο νόμιμος εκπρόσωπός του, εφόσον υπάρχει, ενημερώνονται για τυχόν μέτρα ή δικαιώματα που αφορούν συγκεκριμένα το πρόσωπο αυτό·

- (στ) λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τις ανάγκες των θυμάτων τρομοκρατίας και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίζει την αξιοπρέπεια και την ασφάλειά τους·
- (ζ) διασφαλίζει ότι παρέχεται σε πρόσωπο που υπέστη βία με βάση το φύλο ειδική υποστήριξη και προστασία λόγω του υψηλού κινδύνου δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, εκφοβισμού και αντεκδίκησης που συνδέονται με τέτοιου είδους βία·
- (η) σε περίπτωση που η βία διαπράττεται στο πλαίσιο στενής σχέσης, παρέχει ειδικά μέτρα προστασίας στο θύμα, ειδικότερα στην περίπτωση γυναίκας η οποία είναι εξαρτημένη από το δράστη οικονομικά, κοινωνικά ή όσον αφορά το δικαίωμα διαμονής της.

ΜΕΡΟΣ II ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Δικαίωμα των θυμάτων να κατανοούν και να γίνονται κατανοητά.

5.-(1) Η Αστυνομία λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να βοηθά το θύμα να κατανοεί και να γίνεται κατανοητό, από την πρώτη επαφή και σε κάθε περαιτέρω αναγκαία επικοινωνία του στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, καθώς και να κατανοεί τις πληροφορίες που παρέχονται από αυτήν.

(2) Η Αστυνομία, στην επικοινωνία με το θύμα, χρησιμοποιεί γλώσσα απλή και κατανοητή, προφορικά ή γραπτά, λαμβάνοντας υπόψη τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος, συμπεριλαμβανομένης τυχόν αναπηρίας, η οποία ενδεχομένως επηρεάζει την ικανότητα του θύματος να κατανοεί ή να γίνεται κατανοητό:

Νοείται ότι η επικοινωνία, προφορική ή γραπτή, είναι σε προσβάσιμη μορφή για τα άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένης, όπου είναι αναγκαίο της μορφής Braille ή της νοηματικής γλώσσας.

(3) Κατά την πρώτη επαφή με την Αστυνομία το θύμα δύναται να συνοδεύεται από πρόσωπο της επιλογής του, όταν, λόγω των συνεπειών της αξιόποινης πράξης, χρειάζεται βοήθεια για να κατανοήσει ή για να γίνει κατανοητό, εκτός αν αυτό αντιβαίνει στα συμφέροντα του θύματος ή βλάπτει την πορεία της διαδικασίας:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που το θύμα είναι πρόσωπο με αναπηρία αυτό δύναται να συνοδεύεται από πρόσωπο της επιλογής του καθ' όλη τη διάρκεια διερεύνησης της υπόθεσης.

Δικαίωμα λήψης πληροφοριών από την πρώτη επαφή με εμπλεκόμενη υπηρεσία.

6.-(1) Κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία, κατά την πρώτη της επαφή με το θύμα παρέχει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση και σε γλώσσα που το θύμα κατανοεί, συμπεριλαμβανομένης της μορφής Braille και της νοηματικής γλώσσας, τις ακόλουθες πληροφορίες:

- (α) Το είδος της υποστήριξης που μπορεί να λάβει το θύμα και από ποιον, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, βασικών πληροφοριών σχετικά με την πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, σε οποιαδήποτε ειδική υποστήριξη, συμπεριλαμβανομένης της ψυχολογικής βοήθειας, και σε εναλλακτική στέγαση·
- (β) τις διαδικασίες για την καταγγελία αξιόποινης πράξης και το ρόλο του θύματος στο πλαίσιο των διαδικασιών αυτών·
- (γ) τον τρόπο και τους όρους παροχής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων προστασίας·
- (δ) τον τρόπο και τους όρους υπό τους οποίους το θύμα μπορεί να λάβει αποζημίωση·

- (ε) τον τρόπο και τους όρους υπό τους οποίους το θύμα δικαιούται υπηρεσίες διερμηνείας και μετάφρασης·
- (στ) σε περίπτωση που το θύμα κατοικεί σε κράτος μέλος εκτός της Δημοκρατίας, όπου τελέστηκε η αξιόποινη πράξη, και η πρώτη επαφή με εμπλεκόμενη υπηρεσία πραγματοποιείται στη Δημοκρατία τυχόν ειδικά μέτρα, διαδικασίες ή ρυθμίσεις που υπάρχουν στη διάθεσή του για την προστασία των συμφερόντων του στη Δημοκρατία·
- (ζ) τις διαθέσιμες διαδικασίες υποβολής καταγγελιών σε περίπτωση που τα δικαιώματα του θύματος δεν γίνονται σεβαστά από την εμπλεκόμενη υπηρεσία·
- (η) τα στοιχεία επαφής του αρμόδιου λειτουργού της εμπλεκόμενης υπηρεσίας, για σκοπούς επικοινωνίας σχετικά με την υπόθεσή του· και
- (θ) τον τρόπο και τους όρους επιστροφής των εξόδων της συμμετοχής του στην ποινική διαδικασία.

(2) (α) Η έκταση ή/και ο βαθμός λεπτομέρειας των πληροφοριών που αναφέρονται στο εδάφιο (1) δύναται να ποικίλλει, ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες και την προσωπική κατάσταση του θύματος και το είδος ή/και τη φύση της αξιόποινης πράξης.

(β) Κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία δύναται να παρέχει πρόσθετες πληροφορίες σε μεταγενέστερο στάδιο, ανάλογα με τις ανάγκες του θύματος και τη χρησιμότητα των πληροφοριών αυτών σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

(γ) Κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία ή μη κυβερνητικός οργανισμός παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο εδάφιο (1) και σε κάθε περίπτωση που αυτή κρίνει ή έχει βάσιμες υποψίες να πιστεύει ότι οποιοδήποτε πρόσωπο ενδέχεται να είναι θύμα δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

Δικαίωμα των θυμάτων κατά την υποβολή καταγγελίας.

7.-(1) Κατά την υποβολή καταγγελίας από το θύμα η Αστυνομία επιδίδει στο θύμα αποδεικτικό έγγραφο για κάθε επίσημη καταγγελία που υποβάλλει, στο οποίο αναφέρονται τα βασικά στοιχεία της σχετικής αξιόποινης πράξης.

(2) Σε περίπτωση που θύμα επιθυμεί να καταγγείλει αξιόποινη πράξη και δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί την επίσημη γλώσσα της Δημοκρατίας, υποβάλλει την καταγγελία του σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή λαμβάνει την αναγκαία γλωσσική βοήθεια.

(3) Σε περίπτωση που θύμα δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί την επίσημη γλώσσα της Δημοκρατίας λαμβάνει, εφόσον το ζητήσει, δωρεάν μετάφραση του εγγράφου αποδεικτικού της καταγγελίας του, σε γλώσσα που κατανοεί:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που θύμα παρουσιάζει οπτική αισθητηριακή αναπηρία παρέχεται δωρεάν μετατροπή του εγγράφου σε μορφή Braille.

Δικαίωμα των θυμάτων να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την υπόθεσή τους.

8.-(1) Η Αστυνομία, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, ενημερώνει το θύμα, για το δικαίωμά του να λαμβάνει, εφόσον το ζητήσει, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με την ποινική διαδικασία που άρχισε κατόπιν της καταγγελίας της αξιόποινης πράξης, η οποία διεπράχθη σε βάρος του:

- (α) Οποιαδήποτε αιτιολογημένη απόφαση μη προώθησης ή περάτωσης της έρευνας ή άσκησης ποινικής δίωξης κατά του δράστη·
- (β) το χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης και τη φύση των κατηγοριών κατά του δράστη·
- (γ) οποιαδήποτε οριστική απόφαση εκδοθείσα σε δίκη·
- (δ) πληροφορίες που επιτρέπουν στο θύμα να γνωρίζει την πορεία της ποινικής διαδικασίας, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων στις οποίες ενδέχεται να διαταραχθεί η ομαλή διεξαγωγή της υπόθεσης από αυτή την κοινοποίηση, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

(2) Οι πληροφορίες που παρέχονται δυνάμει των παραγράφων (α) και (γ) του εδαφίου (1) περιλαμβάνουν τους λόγους ή σύντομη περίληψη των λόγων της απόφασης που αναφέρεται στις εν λόγω παραγράφους.

(3) Η Αστυνομία ενημερώνει το θύμα, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση για τη δυνατότητα να ζητήσει να το πληροφορήσουν, τουλάχιστον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχει ενδεχόμενος ή διαπιστωμένος κίνδυνος βλάβης αυτού, εκτός εάν υπάρχει διαπιστωμένος κίνδυνος βλάβης του δράστη λόγω της κοινοποίησης των πληροφοριών για -

- (α) Την αποφυλάκιση ή την απόδραση του προφυλακισθέντος, κατηγορουμένου ή καταδικασθέντος για αξιόποινη πράξη που αφορά το θύμα,
- (β) τυχόν σχετικά μέτρα που αποφασίζονται για την προστασία του θύματος, σε περίπτωση αποφυλάκισης ή απόδρασης του προφυλακισθέντος, κατηγορουμένου ή καταδικασθέντος για αξιόποινη πράξη που αφορά το θύμα.

Δικαίωμα
διερμηνείας
και
μετάφρασης.

9.-(1) Η Αστυνομία ή/και το Δικαστήριο διασφαλίζει ότι παρέχεται δωρεάν διερμηνεία σε θύμα που δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί τη γλώσσα της ποινικής διαδικασίας, εφόσον το ζητήσει, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια κάθε εξέτασής του ως μάρτυρα, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας ενώπιον των ανακριτικών και δικαστικών αρχών, περιλαμβανομένων των αστυνομικών ανακρίσεων:

Νοείται ότι σε θύμα με ακουστική αισθητηριακή αναπηρία παρέχεται δωρεάν διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα.

(2) Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και σύμφωνα με τους κανόνες της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου, επιτρέπεται η χρήση τεχνολογίας επικοινωνιών όπως η τηλεδιάσκεψη, το τηλέφωνο ή το διαδίκτυο, εκτός αν η προσωπική παρουσία του διερμηνέα είναι απαραίτητη προκειμένου το θύμα να κατανοεί τη διαδικασία.

(3) Η Αστυνομία ή/και το Δικαστήριο παρέχει δωρεάν στο θύμα που συμμετέχει ως μάρτυρας σε ποινική διαδικασία και δεν κατανοεί ή δεν ομιλεί τη γλώσσα της σχετικής ποινικής διαδικασίας, εφόσον το θύμα το ζητήσει, μεταφράσεις των πληροφοριών που είναι ουσιώδεις για την άσκηση των δικαιωμάτων του κατά την ποινική διαδικασία σε γλώσσα που κατανοεί, στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές τίθενται στη διάθεση του θύματος:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που το θύμα είναι πρόσωπο με οπτική αισθητηριακή αναπηρία, οι πληροφορίες αυτές παρέχονται και σε μορφή Braille.

(4) Οι πληροφορίες που μεταφράζονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3) περιλαμβάνουν τουλάχιστον κάθε απόφαση για την περάτωση της ποινικής διαδικασίας που αφορά την αξιόποινη πράξη, η οποία διεπράχθη σε βάρος του θύματος και, κατόπιν αιτήσεώς του, τους λόγους ή σύντομη περίληψη των λόγων της εν λόγω απόφασης.

(5) Θύμα, το οποίο δικαιούται να ενημερώνεται ως προς το χρόνο και τον τόπο διεξαγωγής της δίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 8 και το οποίο δεν κατανοεί τη γλώσσα που χρησιμοποιείται από το Δικαστήριο ή την Αστυνομία, ανάλογα με την περίπτωση, λαμβάνει, εφόσον το ζητήσει, μετάφραση των πληροφοριών που δικαιούται.

(6) Το θύμα δύναται να υποβάλει στο Δικαστήριο ή στην Αστυνομία, ανάλογα με την περίπτωση, αιτιολογημένη αίτηση για το χαρακτηρισμό εγγράφου ως ουσιώδους:

Νοείται ότι δεν υφίσταται δικαίωμα διεκδίκησης μετάφρασης αποσπάσματος κειμένου ουσιωδών εγγράφων, τα οποία δεν συμβάλλουν στην ενεργή συμμετοχή του θύματος στην ποινική διαδικασία.

(7) Με την επιφύλαξη των διατάξεων των εδαφίων (1), (3) και (4), η έγγραφη μετάφραση δύναται να αντικατασταθεί από προφορική μετάφραση ή προφορική σύνοψη των ουσιωδών εγγράφων, υπό τον όρο ότι αυτή η προφορική μετάφραση ή η προφορική σύνοψη δεν επηρεάζει τη διεξαγωγή δίκαιης δίκης.

(8)(α) Το θύμα δικαιούται να υποβάλει προφορική ένσταση στο Δικαστήριο -

- (i) Για απόφασή του, με την οποία κρίνει ότι δε χρειάζεται η παροχή μετάφρασης εγγράφου ή/και μετατροπής εγγράφου σε Braille ή/και η παροχή διερμηνείας ή/και η παροχή διερμηνείας στη νοηματική γλώσσα, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο,
- (ii) για το ότι η τυχόν παρεχόμενη, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο, μετάφραση εγγράφου ή/και διερμηνεία είναι ανεπαρκής, προκειμένου να διασφαλιστεί η διεξαγωγή δίκαιης δίκης.

(β) Το Δικαστήριο αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση επί ένστασης που υποβάλλεται δυνάμει της παραγράφου (α), καταγράφοντας στα πρακτικά της διαδικασίας την προφορική ένσταση και τη δική του αιτιολογημένη απόφαση επί της ένστασης.

(γ) Σε περίπτωση που το Δικαστήριο αποδεχτεί ένσταση που υποβάλλεται δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α), λαμβάνει τα δέοντα μέτρα για την παροχή μετάφρασης ή/και διερμηνείας, όπως επιβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

(9) Η διερμηνεία και η μετάφραση, καθώς και η τυχόν εξέταση προσβολής απόφασης για τη μη παροχή διερμηνείας ή μετάφρασης δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου δεν καθυστερεί αδικαιολόγητα την ποινική διαδικασία.

Δικαίωμα πρόσβασης σε υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων.

10.-(1) Μετά την καταγγελία του θύματος, κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία ή μη κυβερνητικός οργανισμός, σε περίπτωση που κρίνει ή/και έχει βάσιμες υποψίες να πιστεύει ότι οποιοδήποτε πρόσωπο ενδέχεται να είναι θύμα δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, δύναται να ενημερώνει σχετικά τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, οι οποίες μεριμνούν για την παροχή δωρεάν και εμπιστευτικών υπηρεσιών υποστήριξης του θύματος, ανάλογα με τις ανάγκες του πριν, κατά και για εύλογο χρονικό διάστημα μετά την ποινική διαδικασία, περιλαμβανομένων υπηρεσιών που παρέχονται από μη κυβερνητικές οργανώσεις που δυνατόν να παρέχουν ειδική υποστήριξη.

(2) Πρόσβαση στις υπηρεσίες που προβλέπονται στο εδάφιο (1) έχουν τα πιο κάτω πρόσωπα:

- (α) Το θύμα, ανεξάρτητα από την επίσημη καταγγελία αξιόποινης πράξης και ανάλογα με τις ανάγκες του· και
- (β) τα μέλη της οικογένειας του θύματος, ανάλογα με τις ανάγκες τους και με τη βαρύτητα της βλάβης που υπέστησαν λόγω της αξιόποινης πράξης που διαπράχθηκε σε βάρος του θύματος.

(3) Αρμόδια αρχή για το συντονισμό και την εποπτεία όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών για την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου είναι οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.

(4) Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας δύναται να αναθέτουν τις αρμοδιότητές τους δυνάμει του εδαφίου (1) σε μη κυβερνητικό οργανισμό, ο οποίος είναι αφοσιωμένος στην προστασία και βοήθεια των θυμάτων, ή/και στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, βάσει πρωτοκόλλου συνεργασίας ή ειδικής συμφωνίας μεταξύ τους.

Υποστήριξη από τις υπηρεσίες υποστήριξης θυμάτων.

11.-(1) Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας μεριμνούν ώστε το θύμα να λαμβάνει -

- (α) Πληροφορίες, συμβουλές και υποστήριξη σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων του, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων -
 - (i) του αγώγιμου δικαιώματος αποζημιώσεων κατά του δράστη, για τα διαπραχθέντα σε βάρος του ποινικά αδικήματα· και
 - (ii) του ρόλου του στην ποινική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας για συμμετοχή του στη δίκη ως μάρτυρας σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και τις διωκτικές αρχές,
- (β) πληροφορίες σχετικά με τις υπάρχουσες υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης ή άμεση παραπομπή σε αυτές,
- (γ) συναισθηματική υποστήριξη και, εφόσον υπάρχει ανάγκη για ψυχολογική υποστήριξη, παραπομπή στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας ή/και στην Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού σε περίπτωση που το θύμα είναι μαθητής,
- (δ) δικτύωση με άλλες υπηρεσίες, όπως υπηρεσίες ψυχολογικής στήριξης, στέγασης, οικονομικής στήριξης και ιατρικές υπηρεσίες.

(2) Οι Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας-

- (α) Σε περίπτωση που το θύμα είναι μαθητής, σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και την Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή τις ειδικές ανάγκες του θύματος που υπέστη σημαντική βλάβη λόγω της σοβαρότητας του αδικήματος και μεριμνούν για την παροχή στοχευμένης και ολοκληρωμένης υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της μετατραυματικής και συμβουλευτικής υποστήριξης, όταν αυτό είναι θύμα με ειδικές ανάγκες, όπως είναι το θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης ή σεξουαλικής κακοποίησης ή βίας με βάση το φύλο ή βίας στο πλαίσιο στενών σχέσεων, ή όταν το θύμα είναι πρόσωπο με αναπηρία·
- (β) μεριμνούν για την ίδρυση καταφυγίων για τη διαμονή των θυμάτων, δυνάμει των διατάξεων των Κανονισμών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25·
- (γ) επιθεωρούν την εγγραφή και λειτουργία καταφυγίων δυνάμει των διατάξεων των Κανονισμών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Δικαίωμα ακρόασης.

12.-(1) Κάθε θύμα δύναται να συμμετέχει ως μάρτυρας στην ποινική διαδικασία και να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία σύμφωνα με τους ποινικούς δικονομικούς κανόνες και τους κανόνες του δικαίου της απόδειξης που ισχύουν στη Δημοκρατία.

(2) Οι διωκτικές αρχές καθώς και κάθε άλλη εμπλεκόμενη υπηρεσία λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα έτσι ώστε, σε συντονισμό μεταξύ τους, να εξασφαλίζουν ότι το θύμα εξετάζεται και ανακρίνεται μόνον καθόσον αυτό είναι αναγκαίο για τους σκοπούς της ποινικής διαδικασίας και σύμφωνα με τους ποινικούς δικονομικούς κανόνες που ισχύουν στη Δημοκρατία.

Δικαίωμα επιστροφής εξόδων.

13. Η Δημοκρατία αποζημιώνει το θύμα που συνεργάζεται με τις διωκτικές αρχές ως μάρτυρας σε ποινική διαδικασία για οποιαδήποτε έξοδα στα οποία αυτό υπόκειται, λόγω της συμμετοχής του στην ποινική διαδικασία.

Δικαίωμα επιστροφής περιουσιακών στοιχείων.

14. Το Δικαστήριο, μετά την έκδοση της απόφασής του, δύναται να εκδώσει διάταγμα με το οποίο να διατάσσει όπως τα αποδοτέα περιουσιακά στοιχεία του θύματος, τα οποία κατασχέθηκαν κατά την ποινική διαδικασία, επιστραφούν αμελλητί στο θύμα, εκτός εάν η κατάσχεσή τους απαιτείται για τους σκοπούς της ποινικής διαδικασίας.

Δικαίωμα θυμάτων σε αποζημίωση.

15.-(1) Άνευ επηρεασμού οποιουδήποτε άλλου ένδικου μέσου ή θεραπείας που προβλέπεται δυνάμει των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμών, οποιουδήποτε πρόσωπο είναι θύμα κατά την έννοια του παρόντος Νόμου έχει αγωγήμο δικαίωμα αποζημιώσεων έναντι του δράστη, για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη που διαπράχθηκε σε βάρος του και ο δράστης υπέχει αντίστοιχη αστική ευθύνη για την καταβολή ειδικών και γενικών αποζημιώσεων προς το θύμα.

(2) Σε περίπτωση θανάτου του θύματος, αγωγήμο δικαίωμα για αποζημίωση έχουν τα μέλη της οικογένειας του θύματος, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 2.

Δικαίωμα θυμάτων που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος.

16.-(1) Σε περίπτωση που το θύμα κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, οι διωκτικές αρχές με σκοπό να μειώσουν τις δυσκολίες που ανακύπτουν ιδίως όσον αφορά την οργάνωση της διαδικασίας-

(α) Λαμβάνουν κατάθεση του θύματος, αμέσως μετά την καταγγελία της αξιόποινης πράξης·

25(III) του 2004
9(III) του 2008.

(β) χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν περισσότερο τις διατάξεις περί εικονοτηλεδιάσκεψης και τηλεφωνικής διάσκεψης, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Σύμβασης καταρτιζόμενης από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για την Αμοιβαία Συνδρομή επί Ποινικών Υποθέσεων μεταξύ των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Πρωτοκόλλου της (Κυρωτικού) Νόμου, οι οποίες αφορούν την ακρόαση θυμάτων που κατοικούν στο εξωτερικό.

(2) Σε περίπτωση που το θύμα αξιόποινης πράξης που τελέστηκε στη Δημοκρατία έχει την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, αυτό δύναται να υποβάλει την καταγγελία του στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της κατοικίας του, νοουμένου ότι αδυνατεί να το πράξει στη Δημοκρατία ή, σε περίπτωση κακουργήματος, εάν δεν επιθυμεί να το πράξει στη Δημοκρατία.

(3) Σε περίπτωση που το θύμα υποβάλει καταγγελία στις διωκτικές αρχές της Δημοκρατίας για την τέλεση αξιόποινης πράξης που τελέστηκε σε άλλο κράτος μέλος, οι διωκτικές αρχές της Δημοκρατίας, εφόσον δεν έχει ασκηθεί η αρμοδιότητα να κινήσουν διαδικασίες, διαβιβάζουν αμελλητί την καταγγελία στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους τέλεσης της αξιόποινης πράξης.

ΜΕΡΟΣ IV
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Δικαίωμα προστασίας. 17.-(1) Θύμα το οποίο επιθυμεί να συνεργαστεί με τις διωκτικές αρχές, στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας, θεωρείται μάρτυρας που χρήζει βοήθειας κατά την έννοια του περί Προστασίας 95(Ι) του 2001 Μαρτύρων Νόμου και, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο, εντάσσεται στο Σχέδιο Προστασίας Μαρτύρων και 15(Ι) του 2014. Συνεργατών της Δικαιοσύνης.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμου και με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης, το Δικαστήριο, αξιολογώντας ατομικά την προσωπική κατάσταση του θύματος, διασφαλίζει ότι το θύμα τυγχάνει ειδικής μεταχείρισης που αποβλέπει στην αποτροπή επακόλουθης θυματοποίησής του, από ερωτήσεις σχετικά με την ιδιωτική ζωή του και από άσκοπες ερωτήσεις καθώς και από τους κινδύνους ψυχικής, συναισθηματικής ή ψυχολογικής βλάβης, και στην προστασία της αξιοπρέπειας του θύματος.

(3) Οι διωκτικές αρχές διασφαλίζουν, εφόσον υπό τις περιστάσεις κριθεί αναγκαίο, ότι παρέχεται αποτελεσματική και κατάλληλη προστασία στο θύμα από πιθανή εκδίκηση ή εκφοβισμό, ειδικότερα κατά τη διάρκεια και μετά την έρευνα και δίωξη του δράστη.

(4) Σε περίπτωση που το θύμα είναι παιδί, οι διωκτικές αρχές -

- (α) Εξασφαλίζουν ότι η διερεύνηση ή η άσκηση ποινικής δίωξης, δεν εξαρτάται από την υποβολή καταγγελίας από το θύμα ή εκπρόσωπό του και ότι η ποινική διαδικασία δύναται να συνεχιστεί ακόμα και εάν το πρόσωπο αυτό αποσύρει την κατάθεσή του·
- (β) συνεχίζουν τη δίωξη και μετά την ενηλικίωση του θύματος.

Δικαίωμα να αποφεύγεται η επαφή μεταξύ του θύματος και του δράστη.

18. Η Αστυνομία μεριμνά για τη δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων προκειμένου να αποφεύγεται η επαφή μεταξύ του θύματος και, εφόσον απαιτείται, των μελών της οικογένειάς του και του δράστη στους χώρους του Δικαστηρίου, εκτός εάν η επαφή αυτή απαιτείται στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

Δικαίωμα προστασίας των θυμάτων κατά την ποινική έρευνα.

19. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και σύμφωνα με τους κανόνες της διακριτικής ευχέρειας του δικαστηρίου, οι διωκτικές αρχές κατά τη διάρκεια της ποινικής έρευνας διασφαλίζουν τα ακόλουθα:

- (α) Η συνέντευξη του θύματος πραγματοποιείται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση μετά την καταγγελία της αξιόποινης πράξης στην Αστυνομία·
- (β) ο αριθμός των συνεντεύξεων του θύματος περιορίζεται στο ελάχιστο και οι συνεντεύξεις διεξάγονται μόνο όταν αυτό είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς της ποινικής έρευνας·
- (γ) το θύμα δύναται να συνοδεύεται από τον νόμιμο εκπρόσωπό του και από πρόσωπο της επιλογής του, εκτός αν έχει ληφθεί αιτιολογημένη απόφαση για το αντίθετο σχετικά με το ένα ή και τα δύο αυτά πρόσωπα·
- (δ) οι ιατρικές εξετάσεις περιορίζονται στο ελάχιστο και διενεργούνται μόνο όταν αυτό είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς της ποινικής διαδικασίας.

Δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής.

20.-(1) Κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, οι διωκτικές αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ιδιωτικής ζωής του θύματος, συμπεριλαμβανομένων των προσωπικών του χαρακτηριστικών τα οποία λαμβάνονται υπόψη κατά την ατομική αξιολόγηση που προβλέπεται στο άρθρο 21 και της εικόνας του θύματος και των μελών της οικογένειάς του.

(2) Οι διωκτικές αρχές δύναται να λαμβάνουν κάθε νόμιμο μέτρο για την αποφυγή της διάδοσης οποιασδήποτε πληροφορίας που δυνατό να οδηγήσει στην αναγνώριση παιδιού θύματος.

(3) Η ιδιωτική ζωή και η ταυτότητα του θύματος προστατεύεται από κάθε εμπλεκόμενη υπηρεσία και η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου.

138(Ι) του 2001
37(Ι) του 2003
105(Ι) του 2012.

Ατομική
αξιολόγηση
θύματος για
τον
προσδιορισμό
ειδικών
αναγκών
προστασίας.

21.-(1) Η Αστυνομία προβαίνει σε έγκαιρη ατομική αξιολόγηση του θύματος, με σκοπό -

- (α) Τον προσδιορισμό των ειδικών αναγκών προστασίας του· και
- (β) τη λήψη απόφασης κατά πόσο και σε ποιο βαθμό το θύμα δύναται να επωφεληθεί από ειδικά μέτρα κατά τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας, όπως προβλέπεται στα άρθρα 22 και 23 λόγω ιδιαίτερου κινδύνου να υποστεί δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντεκδίκηση.

(2) Ανάλογα με το αποτέλεσμα της αναφερόμενης στο εδάφιο (1) αξιολόγησης, η Αστυνομία συνεργάζεται, εκεί όπου χρειάζεται, με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και τις Ιατρικές Υπηρεσίες για περαιτέρω αξιολόγηση των αναγκών του θύματος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.

(3) Στην ατομική αξιολόγηση λαμβάνονται κυρίως υπόψη τα πιο κάτω στοιχεία:

- (α) Τα προσωπικά χαρακτηριστικά του θύματος·
- (β) το είδος ή/και η φύση του εγκλήματος· και
- (γ) οι περιστάσεις του εγκλήματος.

(4) Στο πλαίσιο της ατομικής αξιολόγησης, οι διωκτικές αρχές σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και τις Ιατρικές Υπηρεσίες, δίδουν ιδιαίτερη προσοχή στα θύματα που υπέστησαν σημαντική βλάβη λόγω της σοβαρότητας του εγκλήματος, στα θύματα εγκλήματος που οφείλεται σε προκαταλήψεις ή διακρίσεις, που θα μπορούσε, ιδίως, να σχετίζεται με τα προσωπικά χαρακτηριστικά τους, και στα θύματα τα οποία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα λόγω της σχέσης τους με το δράστη ή της εξάρτησής τους από αυτόν, ιδίως τα θύματα τρομοκρατίας, οργανωμένου εγκλήματος, εμπορίας ανθρώπων, βίας με βάση το φύλο, βίας στο πλαίσιο στενής σχέσης, σεξουαλικής βίας ή εκμετάλλευσης ή εγκλήματος μίσους και στα θύματα με αναπηρίες.

(5) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, όταν το θύμα είναι παιδί τεκμαίρεται ότι το παιδί θύμα έχει ειδικές ανάγκες προστασίας και για να καθορισθεί αν και σε ποιο βαθμό αυτό θα επωφελείτο από τα ειδικά μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 22 και 23, το παιδί θύμα υποβάλλεται σε ατομική αξιολόγηση σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1).

(6) Η έκταση της ατομικής αξιολόγησης δύναται να προσαρμοσθεί, ανάλογα με τη σοβαρότητα του εγκλήματος και το βαθμό της προφανούς βλάβης που υπέστη το θύμα.

(7) Η ατομική αξιολόγηση διενεργείται με τη στενή συμμετοχή του θύματος και κατά τη διενέργειά της λαμβάνονται υπόψη οι επιθυμίες του, συμπεριλαμβανομένης της επιθυμίας του για τη μη λήψη των ειδικών μέτρων που προβλέπονται στα άρθρα 22 και 23.

(8) Αν οι περιστάσεις που αποτελούν τη βάση μιας ατομικής αξιολόγησης έχουν μεταβληθεί σημαντικά, οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε η ατομική αξιολόγηση να επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της ποινικής διαδικασίας.

Δικαίωμα
προστασίας
θυμάτων με
ειδικές
ανάγκες
προστασίας

22.-(1) Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης και σύμφωνα με τους κανόνες της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου, το θύμα με ειδικές ανάγκες προστασίας που επωφελείται ειδικών μέτρων, τα οποία αποφασίζονται μετά από τη διενέργεια ατομικής αξιολόγησης σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 21 δύναται να επωφελείται από τα μέτρα που προβλέπονται στα εδάφια (2) και (3) του παρόντος άρθρου:

κατά τη
διάρκεια της
ποινικής
διαδικασίας.

Νοείται ότι, ειδικό μέτρο που αποφασίσθηκε μετά από ατομική αξιολόγηση δεν εφαρμόζεται, εάν επιχειρησιακοί ή πρακτικοί περιορισμοί καθιστούν τούτο αδύνατο ή εάν υπάρχει επείγουσα ανάγκη εξέτασης του θύματος και η παράλειψη εξέτασής του δυνατό να βλάψει το θύμα ή άλλο πρόσωπο ή να θίξει την πορεία της διαδικασίας.

(2) Κατά τη διάρκεια της ποινικής έρευνας, θύμα που αναγνωρίζεται ως θύμα με ειδικές ανάγκες προστασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 21, έχει στη διάθεσή του τα ακόλουθα μέτρα:

- (α) Κάθε συνέντευξη του θύματος διεξάγεται σε χώρο που έχει σχεδιασθεί ή προσαρμοσθεί ειδικά για το σκοπό αυτό·
- (β) κάθε συνέντευξη του θύματος διεξάγεται από επαγγελματία εκπαιδευμένο για το σκοπό αυτό ή με τη βοήθειά του·
- (γ) κάθε συνέντευξη του θύματος διεξάγεται από το ίδιο πρόσωπο, εκτός αν αυτό αντίκειται στην ορθή απονομή της δικαιοσύνης· και
- (δ) κάθε συνέντευξη θύματος σεξουαλικής βίας, βίας με βάση το φύλο ή βίας στο πλαίσιο στενών σχέσεων, διεξάγεται από πρόσωπο του ίδιου με το θύμα φύλου, εφόσον το επιθυμεί το θύμα, εφόσον δεν θίγεται η πορεία της ποινικής διαδικασίας.

(3) Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου, θύμα που αναγνωρίζεται ως θύμα με ειδικές ανάγκες προστασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 21 έχει στη διάθεσή του τα ακόλουθα:

- (α) Μέτρα προκειμένου να αποφεύγεται κάθε οπτική επαφή μεταξύ θύματος και δράστη, μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια της κατάθεσης, με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων μέσων, όπως τεχνολογίας των επικοινωνιών·
- (β) μέτρα προκειμένου να επιτρέπεται στο θύμα να συμμετέχει στην ακροαματική διαδικασία στην αίθουσα του δικαστηρίου χωρίς να είναι παρόν, ειδικότερα με τη χρήση της κατάλληλης τεχνολογίας των επικοινωνιών·
- (γ) μέτρα για να αποφεύγονται οι αχρείαστες ερωτήσεις σχετικά με την ιδιωτική ζωή του θύματος που δεν έχουν σχέση με την αξιόποινη πράξη· και
- (δ) μέτρα που καθιστούν δυνατή τη διεξαγωγή της ακροαματικής διαδικασίας κεκλεισμένων των θυρών.

Δικαίωμα
προστασίας των
παιδιών
θυμάτων και
ατόμων με
σοβαρή νοητική
ή
ψυχοκοινωνική
αναπηρία κατά
την ποινική
διαδικασία.

23.-(1) Σε περίπτωση που το θύμα είναι παιδί, στο πλαίσιο της ποινικής έρευνας όλες οι συνεντεύξεις με το παιδί δύναται να οπτικογραφούνται και κατά την εκδίκαση της υπόθεσης οι συνεντεύξεις αυτές θεωρούνται ως ικανή μαρτυρία δυνάμει των διατάξεων του περί Αποδείξεως Νόμου.

Κεφ. 9.

42 του 1978
86 του 1986
54(I) του 1994
94(I) του 1994
32(I) του 2004
108(I) του 2006
14(I) του 2001
122(I) του 2010
170(I) του 2011.

(2) Σε περίπτωση που εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου (1), ισχύουν οι προϋποθέσεις και οι κανόνες που προβλέπονται στον περί Προστασίας Μαρτύρων Νόμο, στον περί Βίας στην Οικογένεια Νόμο και στον περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο και ειδικότερα - 119(I) του 2000 Νόμο και στον 212(I) του 2004 Νόμο και στον 172(I) του 2015. Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο και ειδικότερα - 91(I) του 2014.

- (α) Το Δικαστήριο δύναται να διατάξει όπως, σε περίπτωση που το παιδί θύμα είναι μάρτυρας, αυτό να τύχει αντεξέτασης χωρίς να είναι παρόν στην αίθουσα διεξαγωγής της δίκης, με τη χρήση κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού·
 - (β) εφόσον είναι προς το όφελος του παιδιού θύματος ή παιδιού μάρτυρα, το Δικαστήριο, καθώς και οι διωκτικές αρχές, προκειμένου να προστατεύσουν την ιδιωτική ζωή, την ταυτότητα και την εικόνα του παιδιού, αποτρέπουν την κοινοποίηση πληροφοριών που δυνατό να οδηγήσουν στην ταυτοποίησή του και κάθε εξέταση του παιδιού θύματος καταγράφεται οπτικοακουστικά και οι μαγνητοσκοπημένες αυτές εξετάσεις δύναται να χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία κατά τη ποινική διαδικασία·
 - (γ) στο πλαίσιο της ποινικής έρευνας και της ποινικής διαδικασίας ενώπιον Δικαστηρίου -
 - (i) σε περίπτωση που οι δικαιούχοι της γονικής μέριμνας, σύμφωνα με της νόμους της Δημοκρατίας, αποκλείονται από την εκπροσώπηση του παιδιού λόγω σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ αυτών και του παιδιού θύματος, ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας διορίζεται ως εκπρόσωπος του παιδιού για να το εκπροσωπεί στο πλαίσιο της διαδικασίας· ή
 - (ii) σε περίπτωση που το παιδί θύμα είναι ασυνόδευτο ή ζει χωριστά από την οικογένειά του, ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας διορίζεται εκπρόσωπος του παιδιού για να το εκπροσωπεί στο πλαίσιο της διαδικασίας· ή
 - (iii) σε περίπτωση που το παιδί θύμα είναι ασυνόδευτο παιδί, ο Διευθυντής Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας διορίζεται ως εκπρόσωπός του σε συνεργασία με τον Επίτροπο Προστασίας Δικαιωμάτων του Παιδιού για να το εκπροσωπεί κατά την άσκηση των δικαιωμάτων του στο πλαίσιο της ποινικής έρευνας και διαδικασίας·
 - (δ) σε περίπτωση που το παιδί θύμα δικαιούται συνήγορο, δικαιούται να έχει νομικές συμβουλές και νομικό εκπρόσωπο, ο οποίος ενεργεί εξ ονόματός του, σε διαδικασίες όπου υπάρχει ή θα μπορούσε να υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ του παιδιού θύματος και των δικαιούχων της γονικής μέριμνας· και
 - (ε) σε περίπτωση που η ηλικία του θύματος είναι αβέβαιη και υπάρχουν λόγοι να πιστεύεται ότι πρόκειται για παιδί, τεκμαίρεται ότι το θύμα είναι παιδί για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου.
- (3) Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της υπεράσπισης του κατηγορούμενου, οι διωκτικές αρχές διασφαλίζουν ότι, στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας, οι συνεντεύξεις με το παιδί θύμα --
- (α) Διεξάγονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση από τη χρονική στιγμή που τα γεγονότα έχουν αναφερθεί στις διωκτικές αρχές·
 - (β) διεξάγονται, εφόσον είναι αναγκαίο, σε χώρο σχεδιασμένο ή προσαρμοσμένο για το σκοπό αυτό·
 - (γ) διεξάγονται, εφόσον είναι αναγκαίο, από επαγγελματία εκπαιδευμένο προς το σκοπό αυτό ή με τη βοήθειά του και από πρόσωπο του ίδιου με το παιδί φύλου·
 - (δ) όπου αυτό είναι δυνατό, διεξάγονται από το ίδιο πρόσωπο·
 - (ε) διεξάγονται μόνο όπου αυτό είναι αυστηρά αναγκαίο για τους σκοπούς των ποινικών ερευνών και διαδικασιών και ο αριθμός των συνεντεύξεων με το παιδί θύμα είναι όσο το δυνατό περιορισμένος·
 - (στ) το παιδί θύμα δύναται να συνοδεύεται από τον εκπρόσωπό του ή, κατά περίπτωση, ενήλικα της επιλογής του, εκτός αν έχει εκδοθεί αιτιολογημένη απόφαση για το αντίθετο σχετικά με το πρόσωπο αυτό.
- (4) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και σε περίπτωση θύματος με σοβαρή νοητική ή ψυχοκοινωνική αναπηρία.

Εκπαίδευση
κρατικών
λειτουργιών.

24. Η Δημοκρατία παραχωρεί τους αναγκαίους πόρους προς τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες για τη γενική και ειδική εκπαίδευση και κατάρτιση των λειτουργών τους, οι οποίοι εμπλέκονται σε οποιαδήποτε προβλεπόμενη από τον παρόντα Νόμο διαδικασία ή έρχονται σε επαφή με άλλο τρόπο με θύματα ή δυνητικά θύματα, με ιδιαίτερη έμφαση στις ανάγκες των ιδιαίτερα ευάλωτων θυμάτων, προκειμένου να ευαισθητοποιηθούν ως προς τις ανάγκες των θυμάτων και να αντιμετωπίζουν τα θύματα με αμεροληψία, σεβασμό και επαγγελματισμό.

Κανονισμοί.

25. Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδίδει Κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.